

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napió” a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napió” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyesljük. XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:
Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
 Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FÉRENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
 Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
 Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Leo-gyász.

Köz és magánépileteken lengő gyászlobogók, az összes templomok harangjainak bánatos zugása hirdette már egy hét óta, hogy nagy halottat gyászolunk, nagy temetésre készülünk.

Gyászol az egész katolikus világ s vallás különbség nélkül részvétüknek, fájdalomuknak adnak kifejezést minden népek uralkodói: s e részvétből kiténik, hogy nem pusztán udvariassági tény, hanem a sziv mélyéből felszáló sóhaj és fájdalom egy, mondhatni pótolhatatlan veszteség felett. Nem féltjük a pápaságot XIII. Leó halálával sem. A pápaság örök, nincs személyhez kötve annak fenállása: de mégis keserves könyhullatással álljuk körül a nagy pápa ravatalát, mert mindannyiszor megrendelünk, valahányszor egy nagy sziv kihűlését, egy lángész elborulását, egy nagy ember porladását kell szemlélünk. A pápa nem halt meg, de örökre elveszítettük XIII. Leót, s azért a gyász nem a pápaságot illeti, hanem XIII. Leót, a lángészt, a nagy szivet, a felejtethetetlen jó atyát.

Jól eső meleg töltötte el szívünket, mikor a városházán s számtalan magánházon láttuk lobogni a gyászlobogót s nem volt egy dissonáns hang sem, mely ezt az általános, ezt a mélyéges gyászt megzavarta volna. A mai nap pedig az egész város közönsége áhítozott imáival, s könnyeivel bizonyította be, hogy nem csak külsőleg, de szive mélyén gyászol.

A székesegyházban ma d. e. 9 órakor gyászistentisztelet volt a pápa lelki üdvéért.

Fekete posztó borította be az egész szentélyt, a padokat, a bejáratokat. A szentélyben volt felállítva a remek díszítésű tumba XII. Leó címe-

rével s a főpapi jelvényekkel körülvette a helybeli s a környékbeli papok nagyrésze, a cistercita tanárok s a szent Ferenc rendi szerzetesek.

A padsorokat szorosan megtöltötték a tisztviselők, a helyben állomásozó tisztikar, előkelő hölgyek s a szegény nép. A mikor pedig megyés püspökünk fényes papi segédlettel megkezdette szent miséjét s felhangzottak Babilóniai requiem-jének bánatos akkordjai: térdre borult mindenki, könnyezett és imádkozott, könnyezett a veszteség miatt s imádkozott tán nem is Leóért, hanem Leóhoz.

A vérméltó áldozat bemutatása után fel-tűnik a szószéken dr. Glattfelder Gyula, a budapesti központi papnevél intézet tanulmány-felügyelőjének alakja s kezd beszélni lélekbe markoló s szivig ható hangján az ihletett szónok, s beszél XIII. Leó végrendeletéről.

„Kit kiser ki — kérdi a szónok a ti zokogó énektek, busan kungó harangok!”

„Kísérjük a kereszténység könnyei közt örök nyugovóra a nemzeteknek atyját.” A ravatal népek állják körül s a népek millióinak szemében gyászkönnnyül s hódolattal csókolják meg utolszor az áldó kezét, mely mintha újból fel-emelkednék csendet parancsolva a világnak, hogy vele végrendeletét közzölje.

Kövessetek engem, kövessétek tanításomat s boldogok lesztek, ez az-ön végrendeletem.

Kövessetek Leót, aki 9 éves gyermekkorában edes anyjától assisi szt. Ferenc életrajzát kéri s azt írja, hogy gyönyörűséget talált benne. 12 éves korában magányban és imája között kéri a papi hivatás kegyelmét s megnyeri. Ime a keresztény ifjú pályaválasztása.

A munkában találta minden kedvét: midőn az egész Róma már pihent és aludt, a Vatikán

ablakából még világosság szűrődik ki, a Szent- atya még dolgozik és mikor a munkában már kifárad, imádkozik. „Imádkozzatok érettem!” ez szülőihez intézet minden levelének refrainje.

A diplomacia sima parkettjén sem veti le egy percre sem az imádkozó lélek egyszerűségét, sőt a brüsszeli nuncius, Pecci Joachim az imádságot tartja a legerősebb diplomaciai fegyvernek s ezzel lenyes sikereket ér el. A pápai trón magaslátán lelki egyensúlya soha meg nem ingott, ha ellenségek támadtak, ha balsikerek fenyegettek, ha nehézségekkel kellett megküzdenie, győzhetetlen fegyvere volt az imádság. A földkerekség legelső uralkodója térdeire omlik s ujjai közt a szt. olvasót pörgeti.

Az imádság e szerete tanította meg szeretni a Krisztustól reá bízott nyáját. Szemeiből gyengédség és szeretet sugárzott ki; a hatalmas diplomatát, a szolgálombert, a franciát, a magyart, a kínait, a szerectent egyenlő nyájassággal és szeretettel fogadta; s érezte mindenki, hogy atyjánál van.

Kavatalánál tűnik ki Leó nagysága; a gáncsokodás enélkül, az ellenség is hódolattal hajol meg Leó nagysága előtt.

Szelleme itt marad közöttünk örökké; a keresztény társadalom megbomlott egyensúlyát helyreállítja, a detronizált Isten képét újból leviszi a szívekbe, s a folyton vajúdo socialis kérdésre kielégítő feleletet ad; az ur és szolga között áthidalhatatlannak látszó távolságokat megszüntette, midőn hathatós védelmébe vette a szegényeket, a munkásokat s megvédte őket uraik tulkapásaival szemben, s védelmébe vette a fen-sőbbégek is s nyíltan hirdette, hogy minden hatalmi Istenből van, ki ez ellen fellázad, Isten ellen lázad fel. A méltányosság szellemét hirdette

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A rózsá hamva.

I.

Ma reggel igen érzélgős volt a hangulatom! Egy eladó kisasszony idézte fel a lelkemben, aki tegnap este zongora mellett hallottam énekelni. Egy románcot dalolt, melynek úgy hangzott a vége, hogy a pillangók a rózsák szívében pihennek meg. Ma reggel egy kertbe csábultam be és az a kedves lelki állapotom csak még elevenebbé lett tőle. A kertben nem volt semmi vadság, semmi ágas-bogas bozót; a kék, piros és sárgás pipacs- virágok oly szép rendben sorakoztak benne, akár csak a sévres-i csészék és a száz porcellán csippek- csoppok valami falusi leányzó állványkáján; utjai homokján olyan egyforma, párhuzamos sugarakat huzgált a gerezben, mintha zenekottát akart volna rájok írni, kifogástalan virággyái hajszálig hasonlítottak egymáshoz és olyanok voltak, mint a női ruhában a gyütreiben fodrok.

Az egész kert valami kellemes eszményt lehel ki magából, csupa jó ízűs áradt ki belőle és erőltettségnek nyoma sem volt benne; kicsi, elegáns, csinos volt minden, akvarell- témákban és hangulatokban nagyon bővelkedő. A júliusi nap bőven tékozolta arany álmát és ami végtelen- ség egy csokorba bele tud szorulni, azt mind leküldözte a kertbe.

Egy pillangó röpködött a levegőben; olyan volt, mint a kelyheről lefújt két virágszirom. Ke-

zemre lebbent, és egy kevéske nagyon finom port hagyott rajta.

— Fehér pillangó, mondtam neki (mert a románc hatása alatt szivesen álltam szóba az ilyen gyenge szárnyas jószágokkal) hallod-e te fehér pillangó, no ne szőlj el oly sievte, ülj le szépen erre a levélre — mert ha virágra ülsz, akkor csakis azzal bibelődöl, — aztán felelj nekem egy kérdésre. Tudod, van egy dolog, a mit már rég szerettem volna megkérdezni vagy tőled vagy más rokonodtól.

A pillangó csakugyan leszállott a levélre aztán így szolt:

— Hallgatlak.

Mert hát miért is ne beszélt volna, ha már megszólítottam.

— Rózsának és lilomnak könnyűvéru kedvese te, szőttem tovább a beszédet, mikor egyik virágnak kelyheről áttáncolgatsz a másikra, valami lenge por rázódik le szárnyaidról; az illatszerez embereket is biztosan ez vitte rá, hogy sokféle rizsporokat készítenek. Mondd meg nekem már most, honnan szeded a szárnyad porát? Másnak nincsen olyan szárnya, amelyikről hófehér por szóródna szét.

Mondá pedig erre a pillangó:

— Furcsa! Furcsa!

Mivel pedig nem volt egyéb dolga, hát nagy kénytelen méltóztatott meg is magyarázni. Sok mindenféle dolog nincs meg a könyvekben, amiket a tudósok se tudnak és én igazán azt hiszem, hogyha erdőn-mezőn lakó rovarokkal gyakrabban csevegnek, nagyon sok dolognak megtudnánk a nyitját. Cserebogár, cimér, Isten tehénkéje, mennyi mindent tudna elmesélni.

II.

Az eleven lélettől és fiatalságtól buzgó csodálatos édenkertben megszületett a vöröshajú Éva; és amikor tizenhat éves lett, — amely életkorban a mostani nők nem akarnak elég soká megmaradni — akkor rajongva bánta az éden- kert kimondhatlan pompásságát; de még semmi- féle kívánság se ragódott a szíve mélyén. Mert alig, hogy a patak tükrién meglátta a maga más- sát, nagy szájalom fogta el őt úgy az élő lé- nyek, mint az élettelen dolgok irányában. Az oroszán lángsörénye bizonyára gyönyörű szép, mikor meg-megrázza a napsugárban, de ha Éva kibontja a hosszú haját, az még ragyogóbban fénylik! A mennyből színe lehet, hogy kék, de az ő karja s nyaka valóságos eleven hó? Éva tehát büszkén tekintett le az új természetre s így szoltot magában: „Szép, szép, az bizonyos; de hát csak eddig van?” Aztán leült egy fa alá, s azzal mulatozott, hogy finom ujjain ne- vetve csókolgatta a körmőcskéket.

De egyszer aztán meglátott egy rózsát.

III.

Ott állt előtte a Rózsa, diadalmas bájós- ságban; alig is volt még rózsaszínű, hanem majd- nem fehér. Kinyitott és fénylett mint egy virág, amely csillag is lehetne! Sugárzott és eleven volt mint egy csillag, amely asszony is lehetne! Egy arra menő tigris amikor meglátta, sirva fakadt a gyöngéd érzelmektől!

Akkor aztán zavarodást érzett a lelkében. Megértette, hogy ime most már mindörökre vetély- társa támadt! Bármilyen szép is volt ő, a Rózsa se csunább. Illatra, mosolygásra, színre is egyforma

Mai lapunk 4 oldal.

é méltányosságot azonban csak Krisztus szelleme biztosíthatja. Az ima gyakorlására hívja fel az embereket s azt mondja, azért oly sok a nyomor, s azért szorítják az emberek ököibe kezüket, mert sohasem kulcsolják azokat össze. Imádkozni kell tehát, ez volt Leo pápa socialis programja, emelje fel a dolgozó ember tekintetét gyakran a rögtöl magasabb régiókba s akkor a munkát nem tehernek, hanem eszközként tartja az érdemszerzésre. Ez tehát Leo pápa végredelelete, az imádság és a munka; imádkozó és dolgozó pap-ság, imádkozó és dolgozó nép, imádkozó és dolgozó törvényhozás, imádkozó és dolgozó hatalom.

„Pihenj tehát, — végzi beszédét a szónok — babéraidon elköltözött szent atyánk! Te a jó harcot végig harcoltad s eltettét néked a dicsőség koronája, melyet megad neked az Úr, az igaz Biró. De ime, nyújtjuk azt feléd mi is, hű és tékozló gyermekeid egyaránt. S a kiket egyesített a te ravatolód, imádkozálj értük, hogy egyesítse őket az életben is a te szellemed, hogy boldogság áradjon az emberiségre, melynek szerető atyja voltál, s diadalmaskodjék — melyet híven kormányoztál — Krisztus anyaszentegyháza. Ugy legyen.”

Nagyban hozzájárult a gyászünnephez Dr. Kneifel Ferenc vezetése alatt a székesgyházi ének és zenekar megerősítve a magyar királyi honvédek zenekar tagjaival, mely Bibi ünnepi requeimjét adta elő. Betétek voltak gradualára: Rödertől „Dies irae”, ofertoriumra pedig: Cherubini „Pie Jesu”, melynek magán részeit Grossinger Brigitta k. a. és Vogel Alajos ur énekeltek.

Hálás elismeréssel emlékszünk meg a honvédekzenekar figyelméről, mely megszaktíva gyakorlatait, hazajött, hogy emelje az ünnepélyes hangulatot.

Bilek.

A ki végigszenvedett egy nagy-gyakorlatot, csak az tudja megérteni a gyászos nevezetességre vergődött Bilek hatalmas katasztrófáját. Szinte bámulatos, hogy képes elviselni egy ember annyit, a mennyit el kell szenvedni egy-egy katonai nagy-gyakorlatot folyamán. Ehen és szomjan, esőben avagy rekkenő hőségben, megterhelve, mint egy igazon barom, jár-ke, barangol egy-egy vidéken a nélkül, hogy tudná, miért megy éjszaknak és nem délnek, a nélkül, hogy csak sejtjeni is képes volna a stratégiai tervet, a hadi kombinációt, melynek annyira lélek nélküli anyaga, mint a fegyverlővédeknek a tehetetlen ólomdarab. A ka-

mindakettő, így hát a napok végeztéig szüntelen harc lesz közöttük. A költők is hiába erőlködnek majdan, hiába zengik, hogy szívük hölgye szebb a virágok virágánál. Éva azért mégse ringatózott családka álmokon. Jól tudta ő, hogy a Rózsa mindig dacolni fog vele, mindig pompásabb lesz, s mindig legyőzi őt; a nőnek örökös megalázása lesz az, hogy ehhez a nyiladozó vetélytárhoz fogják hasonlítani.

A többi teremtett dolgok mind meghódoltak Éva előtt, csak ez az egyetlen virág nem hajtott fejet; és Éva mondhatatlanul elszomorult. Már most a forrásvíz tiszta tükrében nem nézette magát többé, nem nézette többé a fehér hattyukat, amint a tavak mennyei azurján játszadoznak; egész éjszakákat keserű gondokban virr-szott át és amint órák hosszat üldögélt a fáknak árnyékában, ujjacskájának rózsás finom kormét nem csókolgatta többé.

Nagy keserűségében arra határozta magát végre, hogy elpusztítja a virágot, mely a pártalan szépség diadalát elvitatta tőle. Jól tudta ő, hogy egy halott rózsza még nem jelenti minden rózsák pusztulását, hiszen tavaszkor és nyáron minden évben szebbnél-szebbek fognak megszületni, s szegvénnyel hoznak az ajakra, mely nem oly piros, mint ők maguk. De legalább az első sérelemért bosszút áll majd, s megmutatja, hogy a vetélytárs győzedelmét nem tűri megtorlás nélkül! Eleinte azt gondolta, hogy széttepi az ellenséget, fogaival szétharapja, lábával porba, a kavicsok közé tapossa és megmaradt rongyát a dühös szél játékaul adja. Látja egyszer, hogy egy ölyv megragadott egy pacsirtát; ő is úgy fogja megragadni ezt a rózsát! de azután mégis csak másféle büntetést gondolt ki.

tona csak annyit tud, hogy nagygyakorlaton éhezni, szomjazni, fáradni, szenvedni és kimerülni kell, egyébre nincs szükség, mert hisz mindez elég ahhoz, hogy az ember harc képessége, a hadsereg harci készsége fejlődjék.

Szükség van-e erre, szükség van-e főleg nálunk, a hol minden ember született katona, mert szív-vére forró rezgésbe jó, ha a haza veszélyben van? Bebizonyította ezt a magyar máskor is, bebizonyította százszor is; látott már a csatamező 16 éves ifju harcost is és vérezeni láthatott már 60 esztendő — mondhatnók — leventéket, mert szívében lángoló szeretettel, lelkében olthatlan lelkesedéssel s kezében karddal látni a magyart, csak természetes jelenség s az ellenkezője lenne példátlanul szokatlan.

Miért van hát szükség arra, hogy békében gyötörjék fiainkat, hogy a nyugalom idején kinezak halálra? Modern jelszavak mellett mélyebb tartalom nélkül valóban a visszafejlődés útján haladunk. A mit pedig Bilek képe tár elénk, az megdöbbent, arcunkba szökíti a vért. Vajha lenne ez egy olyan figyelmeztetés, mely megteremné a maga jógyümölcsét. Egy közös sirmak 19 koporsója kiáltja felénk: Eddig, és ne tovább!

Ismeretes a bilei katonai katasztrófa, mely a katonai szüklitársnak, vérázító brutalitásnak, a legkegyetlenebb embertelenségnek a következménye. A szomorú esetet egy szemtanú írta le számunkra. Nem a penna embere az illető, de nem változtatunk az íráson, a maga egyszerű közvetlenségével festi meg a gyászos képet hatalmas nagy ecsetvonásokkal, de élethűen, úgy, a mint megtörtént.

Bilek, 1903. július 25.

„Bocsánatot kérek, amiért levelemmel alkalmatlankodom, de egy igen szomorú esetet kell tudtára hoznom, mely lapjában méltán az első helyet foglalhatja el.

A szomorú eset így hangzik: Folyó évi július 20. napján a 12. sz. gyalogezred három zászlóalja nagygyakorlatra indult Trebinjéből. Az első napi út Bilekig volt tervezve, mely 28 klm. hosszú. Az itteni dandár elibük ment, hogy velük ütközzenek. Az ütközést szerencsésen véget ért, azután pihenő nélkül meneteltek a csapatok tovább. Pihenő és víz nélkül a nagy forróságban (46 R.) 11—12 óra között mentek tovább. A kimerültség és szomjúságtól elcsigázott emberek halomra hullottak az árokba. És mikor Bilekre értek, a századokból, mely 125 főből állott, beérkezett 20—25 ember, de 30 egy századból sem. Egy századnál csupán a századparancsnok lőháton, egy

Száraz füvekből máglácskát rakott a homokra s egy világitó bogarat rápótyantva, meggyújtotta; aztán mikor már lánggal kezdek égni a száraz füvek, leszakítja a virágot és a tűzbe dobta. Ah, hogy reszkettek a zenge szirmok, s milyen panaszos zizeenéssel zsongorodtak össze! Milyen szomorú kegyetlenség volt, mikor az a harmatos fehérség, az az illat, az az élet, mind az a báj lángra kapott! Végre nem maradt meg egyéb az eleven parázson, csak egy kevéske fehér por, — a Rózsa hamva, — és a nő, a máris kegyetlen nő, meg volt elégedve a művével.

IV.

De az édenkert pillangói között nagy kétségbeesés keletkezett.

Mert ők szerették a rózsákat, melyet a nő annyira meggyűlölt. Micsoda? Hát már nincsen többé? Már ezután, gyönyörtől reszkette nem szállhatnak többé a rezgő szirmokra és szívének balsamos titkát nem simogathatják többé a szárnyaikkal? A gyászos munka alatt rettentően megzavarodva röpködtek a könyörtelen hóhér körül; Éva meg se látta őket, annyira elfoglalta a boszuállás. Most diadallal indult utva, a pillangók pedig az elhamvadt kis fűmáglya körül a hönyszerett virág sápadt maradványát nézegették.

Legalább megőrzik, amit még kaphatnak belőle.

Sokan voltak s csapatostul vetették magukat a drága ereklyére és egymás után meghengergettek benne... A pillangók szárnyán azóta csillog az illanó finom por — a rózsza hamva.

másiknál pedig a századparancsnok és két ember a ló árnyékában érkezték be. Nagyon sok már csak 3—4 lépéssel előbbre esett össze a számára kijelölt helytől. Azon emberek, kik ezen a napon nem voltak kirukkolva, minjárt a szerencsétlenséghez siettek segítségre, a jelen volt 6 orvos valóban emberfeletti munkát végezett. Vérfagyasztó jelenet volt látni az elesetteket egy-egy kis bokor árnyékában, 4—5 ember fejjel az árnyékban a halállal kinlődni. 3—4 ldm. távolságban nem volt más hallható, mint halálhörgés; itt-ott egy-egy elhaló hang, melyből még kivehető volt, hogy a szomjúság győtri, vízért eszedezik.

De minek írjam a borzadalmakat, hiszen már ez is sok. Elég az hozzá, hogy az egész szerencsétlenség csak Török ezredes szeszélyéből származik. Kinek a parancsnoksága alatt áll a Komáromi 12 gyalogezred. *Ut közben az ezredes loval tipratta és karilappal ültötte az elesetteket.* Az ezred orvosa jelentette neki, hogy lehetetlen tovább marsolni. *Ő azt válaszolta, hogy lehetetlenség nem ismer és tovább kell marsolni. Még azt is megparancsolta, hogy a ki el marad, azt Bilekre érve kikötni vagy úsra verni kell.* Ő nem is törődött azután mással, hanem Bilekre érve, az itteni zenekar mellett, mely 8 szem cigányból áll, *elkeltett mulatni.* Csak midőn már 4 halottat jelentettek, akkor kapkodtak segítség után, de már késő volt. *A 19 halott közül egynek a mellkasza szakadt be, a másiknak a lába törött el az ezredes nyelva által.* A szegény magyar fiukat 21-én helyezték nagy pompával és két ezer sajnálkozó bajtárs kíséretével örök nyugalomra egy közös sírba. Meg kell még említenem, a generális urat, ki di cára öreg korának a nagy hőségétől kimerülten, kezében cognacos palackkal sietett segítséget nyújtani. Az elesettek között 5 fiatal beteg, 11 örült és nagyon sok könnyű beteg van.

Oly meggyőző közvetlenség sugárzik ki e sorokból, hogy kétkelkedni nem merünk. Az ezredes úr nem akar lehetetlenséget ismerni. Kídől a legénység, még kívánja azt is, hogy a lelkét adja ki. A halálhörgés hallatára még kikötésse, gúzsavassal fenyegetődzik, — mert kegyetlensége egyéb orvosságot nem ismer. A mikor meg beérkeznek az állomáshelyre, az ezredes úr szinte diadalmamorbán úszik, muzsikáltat, pedig ezredében a halál kaszája végzi gyilkomunkáját. Ekkor ébred öntudatra s talán egykedvűen kijelenti: ilyen a katonai élet.

De nem oda Buda! Ha tudatosan cselekedett így, ha a mellkas- és lábtörés az ő szaguidó paripájának patkója alatt következett be: bünhődnie kell. Bünhődnie kell úgy, hogy hirhied emléke intelem maradjon a késő utókorra is. Ezt kívánja a bilei közös sír, a mi kegyeletünk és kívánja igazságérzetünk!

UJDONSÁGOK.

— **A kulturmérnöki hivatal új főnöke.** Kennesey Béla kulturmérnök rövid titlété után Brassóba helyeztetett. Bár illetékes helyen megkísérelték az áthelyezés megváltoztatását, ez nem sikerült. A székesfejérvári kulturmérnöki hivatal főnökévé Vály Béla neveztetett ki, ideérkezéig pedig a hivatal vezetésével K. Nagy Dezső bízott meg. Vály azonban el sem foglalta az állását, máris újabb kinevezés történt. Most ugyanis *Nasztluház* Imre nagyszombeni kulturmérnök helyeztetett Székesfehérvárra.

— **Kinevezés.** Berecky Miksa pénzügyi-titkár Nagyenyedre pénzügyigazgatói-helyettesé neveztetett ki és helyére *Berzeucy* Emil pénzügyi-titkárett Nagy-Enyedről ide téve.

— **A gazdasági egyesület titkári állása.** Jeleztük már, hogy *Schier* Lajos, a „Fejérmegyei Gazdasági Egyesület” titkára szeptember 1-én állítólag egészségi okból gazdatiszti állást foglalt el s a titkárságtól megvált. Kétségtelen dolog, hogy a távozó titkár legjobb tudásával, de köztül kézzel teljesítette fontos kötelességét s épen ezért alig lehet aaptalan a közsa hir, hogy személyi kontroverziák érelték meg benne a távozás gondolatát. Ez már befejezett dolog lévén, nem

tartjuk időszereinek a lemondás előzményeivel foglalkozni, részünkről azt látnok örömmel, ha a nagyfotosságu kérdés szerencsés megoldást nyerne.

Mint értesülünk, a titkári állás betöltése már megbeszélés tárgyát képezte egy bizalmas értekezleten, mely alkalommal az a felfogás jutott előtérbe, hogy a titkári teendők teljesítésére dr. Bélaváry Burchard Rezső főispáni titkár kéri fel. Kétségtelen dolog, hogy a főispáni titkár személye sok tekintetben garanciát nyújt arra, hogy bizalmi tiszttségének tevékeny munkása lesz. Amde kérdés, hogy hivatali elfoglaltsága s egyéb teendői engednek-e neki annyi időt, a mennyi ezen állás betöltésénél szükséges. Véleményünk szerint, ha a titkár az alapszabályokban előírt kötelességeket teljesíteni óhajja, bizonyára igénybe veszi egy ember tevékenységét és épen ezért jól megfontolandó a fontos kérdés ilyenét megoldása. Értesülésünk szerint Burchard Bélaváry Rezső főispáni titkár hajlandó elfoglalni az állást, mielőtt azonban ezt tenné, kérdést intézett a belügyminiszterhez, összeegyeztethető-e ez főispáni titkári állásával.

A mi a formalításokat illeti, alig hisszük, hogy a főispáni titkár a jelzett állásra megválasztható lenne. Valószínű, hogy formailag a titkári állást tényleg, alapszabályszerű módon egyelőre nem töltik be s így kéri fel a titkári iroda vezetésére ideiglenesen a főispáni titkár. Az ideiglenesség természetesen addig tart, a meddig akarják. Ha szabályszerűen akarnak eljárni, nem hagyhatják figyelmen kívül az alapszabályok 19. §-ának harmadik bekezdését, mely szerint:

„Évi fizetése 1200 frt. Minősítése felsőbb gazdasági szakiskolai oklevél. Az igazgató-választmány egy évi próbaidőre alkalmasa és ennek letelte után az igazgató-választmány ajánlatára a közgyűlés által egy évi felmondás mellett 3 évre megválasztatik, mely időn belül csakis az igazgató-választmány által kidolgozandó fejeletmi eljárás alapján mozdítható el állásából.”

Ha a minősítésre vonatkozó követelmény figyelmen kívül nem marad, fenti felfogásunk indokolt, hacsak szabályrendelet-módosítás nem előzi meg a titkárválasztást.

— **Szabadságolások a fegyvergyakorlatokról.** Kolossváry Dezső, az új honvédelmi miniszter a múlt hét péntekjén — mint a hírcsarnok értesül — rendeletet küldött szét az összes honvéd gyalogezredparancsnokságokhoz, amelyben elrendeli, hogy az augusztus közepére fegyvergyakorlatra beidezést mezőgazdasági munkásoknak nyomban szabadságolják, illetve a behívásukat vonják vissza. Egyuttal utasította a parancsnokságokat, hogy a mezőgazdasággal foglalkozóknak a fegyvergyakorlat alól való felmentési kérvényét a „legsürgősebben és olyképp intézzék el, hogy a a bevonulásuk elkerültesseik.”

— **Winkler főmérnök magánpraxisa.** Lapunk legutóbbi vezércikkében ama véleményünknek adtunk kifejezést, hogy nem helyeseljük a városi főmérnök magánpraxisát. Felhoztunk több esetet, a melyekből kitűnik, hogy Winkler Vilmos főmérnök több esetben szabálytalanságot követett el, a mely szabálytalanságok alig kerültek volna ki a figyelmét, ha magánpraxissal nem foglalkoznék. Jeleztük azt is, hogy számos helyen — esetleg realis indok nélkül — is tápot nyújt a gyanura. A többek között felhoztuk a Novák Sománé helybeli lakos tulajdonát képező ház építését is. Kijelentjük nyolag, hogy a Novák-féle ház a tervtől eltérőleg és szabálytalanul építetett. Kijelentjük azt is, hogy Winkler Vilmos főmérnöknek erről tudomása volt s ennek dacára a megejtett hatósági szemle alkalmával az építkezést hatóságszerűen nyilvánította s e kijelentését a hatósághoz benyújtott hivatalos jelentésében is megerősítette. Ez úgynem megírt tényeket egyébként most is teljes egészében fenntartjuk, noha Novák Soma kereskedő „A Friss Újság” székesfehérvári mellékletében ma a következő cáfolatot teszi közzé:

T. Szerkesztő ur!

„A „Fejérmegyei Napló” e hó 25-iki számában oly hírt közöl, hogy én a cikkírónak azt mondtam volna, hogy az 1901. évben történt építkezés a tervtől eltérőleg szabálytalanul hajlatott végre. Mindezekre kijelentem, hogy ennek minden betűje valótanság. Kírelts Bódog a „Fejérmegyei Napló” fõmuukatarsa megjelent nálam o hó 24-én

és felmutatott egy ezen építésre vonatkozó jegyzetet és kijelentette, hogy nevezett cikket közölni fogja. En nyomban felvilágosítottam, hogy helytelen a felfogása ez ügyben, mert az épület a tervel teljesen megegyezik, sőt azt vele együtt össze is hasonlítottuk és semmi eltérést nem találtunk. De nem is találhatunk, mert a vállalkozó sem csinált volna pótmunkát a megállapított árban, mely ár a terV szerinti könségeitén alapult. Beszélgetésünk közben határozottan hangsúlyoztam, hogy a bontás alkalmával a határfalak érintetlenül maradtak minden oldalról, csak a közfalakon történt átalakítás, mint a terven jelezve van, így a határfalak mind régiek. Végül kijelentem, hogy az egész átalakítás folyama alatt általunk senki meg nem lett bízva a felügyelettel.

Tisztelettel
Novák Soma

E nyilatkozatra csak az a megjegyzésünk, hogy ha Winkler Vilmos főmérnököt így akarják jóakarói megmenteni, legjobb lesz, ha első sorban a jóakaróit kéri hallgatásra. Ali ugyanis egy szóval sem állítottuk, hogy Novák Soma az építkezés szabálytalanságát elismerte volna. Már ilyen hűlyeséget nem tételztünk fel Novák urról. Sőt állítjuk, hogy Novák Soma válig erősítette a szóban levő néhány fal lefontását még akkor is, a mikor neje önkéntelenül elárulta, hogy bizony bontottak ott le olyan falat is, a melynek lebontása a terven jelezve nem volt. Novák ur ennyi hálaival tartozik a vele szemben külön díjazás nélkül is oly nagy jóakarotot tanusító főmérnöknek, a ki Novák beismerése szerint is naponta 2-3-szor, sőt 4-szer is volt szives díjazás nélkül ellenőrizni az építkezést. Ha tanuk nem bizonyítanak, még attól kellene tartanunk, hogy Schützer Jakab is kijelenti a hazéptés útjában ellenőrzését. Milyen fene nagy jóindulat van a főmérnök urban, izraelitáknak gyakran és mindig díjtalanul ellenőriz, keresztényeknek nem igen tapasztaltuk ezt, akkor sem volt benne köszönet. Ezt különben csak azért hozzuk fel, mert hisz megvárjuk a főmérnök ur nyilatkozatát s aztán ilyen eseteket is hozunk fel az igazság kedvéért. A főmérnök ur nagyon készült a nyilatkozatra, mert hisz tegnap adjuktusával együtt személyesen kereste fel a Novák-féle ügy érdekeltjeit, de bizony valószínűleg nem sok eredménnyel. A nyilatkozat után, a mennyiben szükséges, ezen ügy egyes epizódjait reprodukáljuk. Épületes dolog! Hogy pedig ifju lapírtásunk a mi támadásunkat igaztalannak mondja, kijelentjük, legyen neki az ő hite szerint.

— **Az ev. ref. egyház köréből.** A székesfehérvári ev. ref. egyházközség presbiteriuma f. hó 20-án d. e. 11 órákor ülést tartott, melynek egyedüli tárgya az üresedésben levő egyházmegyei tisztségek betöltése, illetve a szavazatok leadása volt. A presbiterium a következőkre adta szavazatát: egyházmegyei egyházi főjegyző — Szűcs Dezső csajghji lelkész, jegyző — Babay Kálmán keresztiesi lelkész, tanácsbíró — Nagy Károly ősi-i lelkész, egyházmegyei világi főjegyző — Kenessey Cyula ügyvéd, jegyző — Lipcsey Lajos városi aljegyző, tanácsbírák — Kenessey Gyula ügyvéd és Kálmán Vince fõszolgabíró. Megemlítjük, hogy a keresztiesi egyházközség presbiteriuma szintén ezekre adta szavazatát, de egyébként is valószínű, hogy a bizalom a most említettekben özpontosul, a kikben az egyházmegye csak nyerni fog.

Egy kiváló jó Bözendorfer-féle zongora eladó. Öv. Walper Minálnénál Zúldfa-u. 2. sz.

— **A borbélyinas jökedve.** Scheda József inasi mélsóságban szolgálta Szabady László Kossuth-utcai borbélymestert s mert közelget a felszabadulás órája, már fiatal segéd számba ment. Mielőtt azonban felszabadult volna, felszabadította a gazdája a legrovidebb uton. Scheda ugyanis tegnap reggel hangos jókedvvel fogadta a gazdáját az üzletben. Hiába volt minden kérés-könyögés, a bekapacitált inas mindaddig nem tért magához, míg Szabady néhány nyaklekvessel be nem bizonyította, hogy ki az ur a háznál. Csak ezután tűnt ki, hogy Scheda még vasárnap ellopta az üzletkulcsot s egy szekrényből 16 koronát kímelt s abból került a mulatságra. Szabady nem kérte a megtévedt fiu megbüntetését, az üzletből azonban egyszerűen kidobta.

— **Meghívó.** A Sz.-Fehérvári „Katholikus Legény-Egyet” saját ház-alapja javára 1903. évi augusztus hó 15-én Laczkovics Béla budai-uti kerthelyiségében (kedvezőten idő esetén az összes termekben) világpóstával, konfeti-csalával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépődíj: Személyjegy 1 kor. Családjegy 1 kor. 60 fill. Kezdeté 8 órákor. Felülfizetések köszönettel fogadotnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A mely hölgy legfőbb levelezőlapot kap, igen szép ajándékban részesül.

— **A korcsmák és pálinkamérések vasárnapi munkaszüneté.** Magyarországon már eljutottunk odáig, hogy a kereskedők és iparosok egyrésztnek vasárnapi munkaszünetük van, az állam azonban minden olyan téren, ahol az érdekeiről van szó, nem érvényesíti a vasárnapi szünetet. Az állami hivatalokban mit sem tudnak a vasárnap megünnepléséről s a trafikokosok hosszas mozgolódás után csak most jutottak valami csekély engedményhez. Vasárnap kenyeret alig lehet kapni, de a pálinkás putikok és lebujoik korlátlanul nyitva vannak. Ezt így kívánja az állam érdeke, hogy minél több pénz folyjon be az italadó címén; az erkölcsi és anyagi züllés csak másodrendű dolog. Más államban, pl. Angolországban megfordítva van; ott minden vendéglo, italmérés, kávéház vasárnap be van zárva. Beregvármegye törvényhatósága most fontos újításba fogott. Egyik legutóbbi közgyűlésén kimondotta, hogy a vármegye egész területén az ünnep és vasárnapi munkaszüneteken a korcsmák, pálinkamérések egész nap zárva tartandók. Hasonló határozat hozatalára hívja fel Beregvármegye az összes megyéket és városokat. Azt hisszük, kevés eredményel. A miniszter bajosan hagyja jóvá Beregvármegye ezen igen üdvös indokból hozott határozatát.

— **Rositta szivarok.** A kolozsvári dohánygyárban készül egy új fajta szivar, melyet kizárólag magyar dohányból fabrikálnak s a melynek az lesz a neve: Rositta-szivar. A Rositta-szivart kizárólag magyar dohányból állítják elő. A dohányból legelőször kilugozzák ugy a nikotint, valamint a gyantát is. Ennek következtében ez a bõrszivar az egészségre és szervezetre teljesen ártalmatlan lesz s azok is szivhatják, akiknél a tüdő vagy egyéb betegségek miatt a dohányzás el van tiltva. E szivarok nagyon mérsékelt árért fogja áruba bocsátani a pénzügyminiszter. Úgyan miért nincs hát ennek a teljesen magyar szivaroknak magyar neve?

— **Késelő aratok.** Nagy-Perkátáról írják lapunknak, hogy Placskó István ottani lakos vasárnap ismert kötelekedő természete miatt ugyancsak kihuzta a lutrit. A közeli Alsó-Cikolán szerződötve volt mint arató. Vasárnap az aratók közt ő akart Jenni az első legény, ennek aztán keserűen megitta a levét. A szóvitával ugyanis nem elégedtek meg, bicsakra, majd kaszára került a dolog, a minek aztán az lett a vége, hogy Placskót alaposan összeszurkálták. Vértől patakzó sebével Perkátára szállították a megszurkált aratót, a kit még aznap gyógykezelés alá vettek. Sebesülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Remélhető zsidóbeözönlés.** Ismeretes, hogy pár nappal ezelőtt egy Odesszából érkezett három tagból álló küldöttség tiszteletgel Plehve oroszbelügyminiszternél, hogy az oroszországi zsidóknak helyzetére figyelmeztesse s helyzetük javítását kérje. A küldöttség tagjai voltak Grünberg iparos, Königschatz ügyvéd, Goldstein gyáros. Erről a kihallgatásról a következő érdekes részletek kerülnek napvilágra. Plehve miniszter, miután figyelmesen végighallgatta a küldöttség előadását, a következőket válaszolta:

A zsidók Oroszországban idegen nép, akik éppen ezért illó, hogy szerénynek legyenek. Mindazonáltal uraim, mi óhajtnak a zsidók helyzetének javítását. Közöljük azonban a zsidó ifjúsággal, fiaikkal, lányaikkal és értelmiségükkkel azt, hogy ne gondolják, hogy Oroszország nátramaradt fejletlen organizmus; Oroszország alapgonddalata mindig az, hogy a forradalmi mozgalmakat megfékezni tudja. Az a nézet, hogy a zsidók gyávák, igaztalan. A zsidók vakmerőek. A forradalmároknak Oroszország belsejében 40 százezrek, Dél-Oroszországban 90 százezrek zsidók képezik. Mindenesetre aggaszt minket ennek a folyton erősödő forradalmi szellemnek terjedése, de mi meg fogjuk semmisíteni. Es vegyké tudó-

inásul, hogy ha ő nekik nem sikerül a zsidó ifjúságot a forradalmi mozgalmaktól visszatartani, akkor a zsidóságnak helyzetét Oroszországban annyira elviselhetetlenné fogjuk tenni, hogy az utolsó zsidó ember is kénytelen lesz Oroszországot elhagyni.

A deputáció azon kérelmét, hogy a cár a kisenevi zsidókat némi pénzadománnyal segítyezze, Plehve kereken elutasította. Azt a kérelmet pedig, hogy a cárnál kihallgatáson jelentkezhessenek, csak úgy engedte meg Plehve, ha a küldöttség köszönetét fejezi ki a cár előtt azért, hogy a kisenevi zavargásokat erélyes intézkedésével megszüntette.

El lehetünk rá készülve, hogy egy szép napon zsidaink megokasodnak s keblükre ölelik orosz testvéreiket, mert biz Magyarország zavartalan boldogságot élveznek, míg magyarjaink vándorbottal, de koldusbottal is mennek jobb házat keresni.

— **Olcsó utazás a fővárosba.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy augusztus 20-án, Szent István napján megnyitandó budapesti inas- és segédmunka-kiállítás alkalmából, a kiállítás megtekintésére legalább tíz főnyi csapatokban Budapestre és vissza utazó iparos segédek és inasok és az utóbbiak tanítói a m. kir. államvasutak összes és a kezelés alatt álló helyiérdekű vasutakon, a szomszédos forgalmu viszonylatok kivételével a III. kocsiosztályban féláru menetjeggyel utazhassanak. A kiállítás megtekintésére főlrándulni kívánók szándékukat az ipartestületnek jelensék be.

— **Vadászat.** Szombaton azaz augusztus 1-én megkezdődik ismét a vadászat. Nimród fiait türelmetlenül várják már annak a pár napnak elmúltát, mely elválasztja őket augusztus 1-től. Vidékünkön a közeledő fogoly-szezon elég érdekesnek ígérkezik, mert a tarlóban elég sűrűen láthatók a fogoly-csapatok, melyek fejletlenek ugyan jórésben, de majd csak megnőnek, mire az erősebb csapatok aggatókra kerülnek.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatéri részére.

Iskolai Értesítők.

(Folytatás.)

II. Állami főreáliskola.

Az Értesítő az intézet fennállásának 49. évéről számol be. Értekezés — elég kár — költészkimelés céljából nincs az Értesítőben, helyette a VII. VIII. osztály tanmenetét kapjuk. A tanári kar a hittanárokon és rendkívüli tanárokon kívül 17 tagból áll. Legidősebb között *Kuthly József* dr. intézeti igazgató, ki 31, és *Farkas Antal*, ki 27 éve áll a tanügy szolgálatában. Az intézet és tanári kar kebeléből ezidén két régi tanár vált ki. Az egyik *Boroszlán Sándor*, ki 43, a másik *Aujeszký Adolf*, ki 35 évi buzgó és lelkes szolgálat után ment a jól megérdemelt nyugalomba. *Kukla István* tanár gyógyíthatatlan betegsége miatt volt kénytelen távozni az intézettől. Hét évi szolgálata fejében nem nyugdíjat, csak 2400 korona végkielégítést kapott, ezt is „kivételes kegyelemből”... A tanárok közül irodalmilag dr. *Kuthly József* igazgató, *Kelcmen Béla* és *Tévi József* működött.

A mit az Értesítő a fegyelmi állapotról mond, méltó, hogy nemcsak minden szülő, de a városi hatóság is megszívlelje s szerinte cselekedjék. „A fegyelmi állapot — mondja az Értesítő — az egész iskolai éven át megnyugtató volt, noha nem lehet eltagadni, hogy a házi felügyelet hiányos voltát több ízben szomorúan tapasztaltuk. A házi nevelés gondosságát legkomolyabban ajánljuk mindazon szülőknek, kiknek gyermekeik jövőendő boldogsága szívéből fekszik. Vétkezzenek ifjúságunk erkölcsi épsege ellen, ha a szülőket e helyen nem figyelmeztetnők a vidéki színpadnak eléggé el nem utálható kínóvására. A magyar színház, mely a XIX. század első negyedében a nemzeti kultúra egyik elsőrendű hajléka

volt, ma az üres léhaságoknak, sőt gyakran a bolványokiak gyűjtő helye. Színházaink valóságilag megölik az ifjúság tisztességérzetét, szemérmét úgy, hogy bátran fel lehet vetni a kérdést, *csak szük-e ma gyermekünket egyáltalán színházba?* És ha azt mondja valaki, hogy ez a fel fogás nem modern. inkább százszor elviseljük ezt a vádat, mint hogy a színházi bolványok mérgétől elzárni lássunk ifjakat, a kiknek eddig ártatlan lelkét a színpadról szerle áramló szemérmelenség szemérméltől szennyezi be. Óva intjük a szülőket — különösen a vidékieket, mert a helybeliek jobban vigyázhatnak gyermekeikre, hogy a kosztadó gazdától a tanuló érdekében a színházba járásra nézve a legnagyobb gondosságot követeljék. A mind eszközökkel az iskola rendelkezik a Jérdések iratására, azokat mi is teljes erőnkkel felhasználjuk.”

Ezek a komoly, őszinte szavak önmagukat dicsérik. Bár sehol süket fülekre ne találának! — A tanári kar különben gondál ápolta az ifjúság hazafias és vallásos nevelését. A mi a róm. kath. tanulókat illeti, azok az igazgató vezetésével négyes karban egyházi énekeket tanultak, vasárnapokon és ünnepeken az iskolai helyiségben szent beszédet hallgattak s ezután tanári felügyelet alatt isteni tiszteletre a papnöveleti templomba vonultak. Egyéb vallási köteleiket is, mint a gyónást, áldozást időszakonként elvégezték, s résztvettek az egyházi körmenetekben is. Szeretjük hinni, hogy az intézet vezetősége jövőre az ifjúság mulatságainak rendezésében is körültekintőbb lesz s nem fog ilyeneket az Egyház által tiltott időben s bűti napokon engedélyezni. Az igazán vallásos nevelés ezt egyenesen megköveteli. Nem lehet vallásos ember, ki az egyházi törvényeket semmibe sem veszi s azokat lépten-nyomon áthágya. — A tanulmányi kirándulások során az intézet több ízben természetrajzi, vegytani, földrajzi, történelmi, geometriai, természettani, szabadkézi rajzi kirándulásokat rendezett a szaktanárok vezetésével. Voltak tornaszati kirándulások is.

Az önképzőkörnek 32 rendes tagja volt; munkássága ebben az évben is az ifjak iskolai tanulmányaival korlívte haladt. Volt két ünnepélyes, kilenc rendes, egy vitaközö, egy versenyző és egy záró gyűlés. Nyilvános ünnepélyvel ülte meg Vörösmarty Mihály és a márciusi napok emlékét. A benyújtott dolgozatok között sok a vers. A járattott lapok és folyóiratok között a mult évben megtaláltuk a „Magyar Szemlé”-t; az idén már nincs ott; de ott van például a kétes irodalmi értékű „Magyar Géniusz.”

A tanszerek gyarapodásánál nincs kimutatva az év folyamán beszerzett darabok értéke. Az ifjusági könyvtárt — melynek szerzeményei közül nem egyet kár volt megvenni — nagyon helyesen három csoportban kezelik. Az intézet összes felszerelésének értéke 81307 korona. Az év folyamán tanszerek és könyvek beszerzésére 3100 korona fordított. Az intézet fenntartásához a város 19.900 koronával járult. Ösztöndíjakban 7 tanuló 323 koronát kapott; a segélyző egyesület 76 tanulót 1542 korona értékben segélyezett; másnemű segély címén 604 korona osztott ki. A vakokat gyámoltó országos egyesületnek 26 k 01 fillért gyűjtött az ifjuság. Panszokodva említi az Értesítő, hogy az intézet tornaterén a télen jégpályát létesítettek, melyet az önként vállalkozó tanuló 2 korona díj mellett használhattak. A miniszter azonban azt a kérelmet, hogy e vállalkozást anyagilag támogassa, elutasította, s így az intézmény jövője a bizonytalanságnak van kitéve. A helybeli főtisztelendő káptalan 40 koronát adományozott azon céllal, hogy abból a róm. kath. tanuló ifjuság isteni tisztelete alatt az orgonajáték díjaztassék.

Az intézetbe beiratkozott 311 tanuló; vizsgálatot tett 299. Ezek között legtöbb volt a zsidó: 147. róm. kath. 119; ev. ref. 24; ág. ev. 8; gör. kei. 1. Minden tárgyból jeles volt 25; jó 61; elégséges 158; egy tantárgyból bukott 11; két tárgyból 31; több tárgyból 14. Ereuségi vizsgálatot tett 9 tanuló; 3 jelesen, 1 jól és 5 egszeren. Végül csak annyit jegyzünk meg, hogy az Értesítő beosztása cseppet sem mondható célszerűnek és áttekinthetőnek.

5505/1kv. 1903. szám.

A sürgetési napló vezetőjének jelentése, mely mellett *Weisz Testvérek* cég végrehajtatónak *Huttflsz Vilmos* végrehajtsát szenvedő ellen 3077/903. tkv. számú végrehajtása ügyvére vonatkozó iratokat és beérkezett vetőbizonyítványokat beterjeszti.

Végzés.

Ezen jelentés következtében a 3077 tk. 903. tkvi. szám alatt elrendelt árverésnek 1903. évi augusztus 21. napjának délelőtti 9 órájkor a székesfehérvári kir. tszék mint tkvi. hatóság hivatalos helyiségében leendő foganatosítása végett Gánócy Flóris kir. közjegyző kiküldetik.

Miről:

1) Gánócy Flóris kiküldött az árverési hirdetmény és feltételek egy-egy példányának kiadása mellett.

2) Dr. Vermes Mihály ügyvéd Helyt.

3) Dr. Hajduska Emil ügyvéd Bpest. V. k. Bálvány-utca 7. szám.

4) Dr. Csöppenszky Mihály ügyvéd.

5) Dr. Faludy Gyula ügyvéd.

6) Ifj. Kováts Pál.

7) Hollósi Józsefné Helyben

8) Huttflsz Vilmos Bókán felzetlen értesítendő.

Székesfehérvárott, 1903. június hó 24 én.

A kir. törvényszék tkvihatóság.

P. H.

Csapó s. k.

kir. törvényszéki bír.

HIRDETÉSEK

a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ” részére
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

A nagyérdemű közönség szives figyelmébe!

Alkalmi vételek és a legolcsóbb be vásárlási források kikutatásával abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legjutányosabb árak mellett képes vagyok a nagyérdemű közönséget az alatt jelzett árukkal kiszolgálni.

Mindenemű gazdasági gépeket a legkötelesebb kivitelben gyár áron bocsájthatok áruba, vagy régieket csekély utánfizetéssel becserelek. Elismerő levelekkel bizonyíthatom építkezési anyagaimnak úgy kitűnő minőségét, mint rendkívüli olcsóságát. — Kapható raktárom mindenemű kovács- és lakatos szerszám, vaseszköz, új szálvas minden méret és minőségben 9 krtól felfelé, székérfengely már 20 krért, építkezési mész igen szaporá, házhoz szállítva 1 ftt. 20 krért, leg szebb kivitelű, géppel préselt cementlap, cement áruk, legjobbnak elismert hornyolt tétő-cserépszindely.

Egyedüli raktár elsőrendű Dr. Heidberger-féle aszfaltpapirokban.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kéri

GROSZ BERNÁT,
Rác-utca 5. sz.

Pontos kiszolgálás!

Nyomatott az Egyházmegyei könyvnyomdában. Székesfehérvárott.